

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De circumstantiis peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

pendus est; unde peccat mortaliter, qui eodem die Festo sa-
pius parum laborat, aut die jejunii sapius parum comedit,
cum intentione perveniendi ad notabilem quantitatem; non
autem, qui diebus diversis hoc facit.

De peccato veniali.

Qu. 1. Quid sit peccatum veniale? R. esse peccatum, quod
ob suam levitatem non tollit amicitiam & gratiam DEI, ini-
mit tamen fervorem, & pœnam temporalem meretur.

Qu. 2. Quanam peccata ex genere suo venialia censeantur?
R. ut plurimum ea omnia, quæ contra proprium bonum com-
missa sunt, v. g. inutilis & vana concupiscentia, vana oble-
tatio, prodigalitas, curiositas, superfluitas cultus & vestitus,
luxuria, otium, excessus in cibo & potu, somno, usu conjugii,
risu, timore, tristitia, appetitu pecuniæ, laudis &c.

Qu. 3. Quibus modis peccatum veniale in mortale transeat?
R. sequentibus. 1. *Ratione finis adiuncti*, ut si quis mentia-
tur ad copulam carnalem extorquendam. 2. *Ratione finis
ulimi*, ut si quis ita erga rem levem afficiatur, ut malit trans-
gredi præceptum sub mortali obligans, quam illam relin-
quere. 3. *Ratione scandalis*, seu ruinæ mortalis Proximo per
illud creandæ, ut si quis coram Junioribus ex consuetudine
verba blasphema sine intentione blasphemandi usurparet. 4.
Ratione periculi incidendi in peccatum mortale, ut si quis par-
tes occultas alieni corporis vel sexus ex curiositate aspiciat.
5. *Ratione contemptus*, ut si quis legem DEI, aut Regulas sui
Ordinis, quatenus ordinem seu respectum ad legislatorem
dicunt, contemnat. 6. *Ratione erroneæ conscientie*, ut si
quis mortale putet, quod tamen per se tantum veniale erat.

De Circumstantiis Peccatorum.

Qu. 1. Quotuplicis generis circumstantia sunt, quæ in pecca-
to specialem considerationem merentur? R. duplicis potissi-
mum, scilicet aggravantium & speciem mutantium; prioris
generis sunt, quæ peccatum in sua quidem specie relinquunt,
sed tamen faciunt, ut majus longè peccatum reputari debeat;
ut si quis furtum 100. florenorum committat. Posterioris
generis sunt, quæ peccato novam specificam differentiam
addunt, ut si quis dictos centum florenos ex gazophilacio fu-
retur.

retur, ut sic enim jam non furtum duntaxat, sed sacrilegium dicitur.

Qu. 2. Quomodo circumstantia speciem mutantem cognoscantur? *Re.* varias quidem ad hoc regulas ab Authoribus abferri (v.g. quòd illa circumstantia speciem mutet, quæ transfert actionem ad vitium alteri virtuti oppositum; vel ob quod peccato nomen novum exprimens illam malitiam impotum est; è contrario verò circumstantia, quæ non auget malitiam, nisi aliam præsupponendo, dicenda sit non mutare speciem) sed quia illæ non omnino infallibiles & universales videntur, ideo rectius videtur facere Confessarius, si quid in particulari de circumstantiis speciem mutantibus Authores doceant, ex ipsis eorum libris cognoscere studeat.

De Numero Peccatorum.

Qu. 1. Unde colligi possit distinctio numerica peccatorum? *Re.* ex duplici capite. 1. Ex objectis diversis numero non tantum materialiter, sed etiam formaliter distinctis; unde ocula, tactus, verba impudica copulam antecedentia, vel subsequenta, vel comitantia, unum numero peccatum constituent quia ad eundem actum & finem referuntur. 2. Ex interruptione morali actuum, quæ fit vel per contrariam voluntatem & propositum; vel per liberam cessationem ab actu; vel per cessationem naturalem v. g. somnum; vel per distractionem, quæ tamen in externis actibus tantum moralem interruptionem facit.

Qu. 2. Unde cognosci possit, num plura objecta coniungantur in ordine ad unum grave peccatum constituendum? *Re.* ad hoc Confessario hanc regulam servire posse; Quodcumque plures actiones per intentionem operantis ordinantur ad unum actum constituendum, tunc inter se uniti dicendæ sunt. Hæc qui plura furta minuta committit cum intentione perveniendi ad notabilem quantitatem, graviter peccat, uti Lugo, Sanch. Less. & alii communiter contra Navarrum docent; sed si non haberet eiusmodi intentionem ulterius perveniendi.

Qu. 3. Quid observare Confessarius debeat in numero peccatorum indagando? *Re.* sequentes ei regulas servire possit. Prima. Cavendum, ne cum nausea & tædio Pœnitentis, nu-